

VDL Nedcar B.V.
Dr. Hub van Doorneweg 1
6121 RD Born

Ons kenmerk	DOC-00200820	Maastricht	16 november 2021
Zaaknummer	2021-023365	Verzonden	17 november 2021
Bijlage(n)	1		

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

1 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 4 november 2021, aangevuld op 12 en 15 november 2021, het verzoek van VDL Nedcar ontvangen om de op 1 juni 2021 verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) te wijzigen. De Wnb ontheffing van 1 juni 2021 is toegevoegd als bijlage 1. Het betreft de voorgenomen uitbreiding van VDL Nedcar, gelegen aan de Dr. Hub van Doorneweg 1 te Born. Verzocht wordt door VDL Nedcar om enkele voorschriften te wijzigen om de werkzaamheden uit te kunnen voeren en om in een ruimere periode kapwerkzaamheden uit te kunnen voeren.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2021-023365.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op artikel 3.8, 3.10 en 3.34, derde lid, Wnb, en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. de op 1 juni 2021 aan aanvrager verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) aan te vullen en aan te passen met voorliggend besluit. Deze gewijzigde ontheffing wordt verleend in het kader van de voorgenomen uitbreiding van VDL Nedcar, gelegen aan de Dr. Hub van Doorneweg 1 te Born.
2. dat ontheffing wordt gewijzigd voor zover deze ziet op de volgende verboden handelingen, conform de al verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) van 1 juni 2021:
  - het opzettelijk doden van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, eerste lid, Wnb;

- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
  - het vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;
  - het opzettelijk vangen van de kleine ijsvogelvinder (*Limenitis camilla*) en de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, Wnb;
  - het opzettelijk doden van de kleine ijsvogelvinder (*Limenitis camilla*) en de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, Wnb;
  - het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de kleine ijsvogelvinder (*Limenitis camilla*), de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en de das (*Meles meles*), artikel 3.10, eerste lid, onderdeel b, Wnb;
  - het uitzetten van de kleine ijsvogelvinder (*Limenitis camilla*) en de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.34, eerste lid, Wnb.
3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn, waarvan een deel is gewijzigd ten opzichte van de al verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) van 1 juni 2021.
  4. dat de onder 2 genoemde verboden handelingen op grond van deze ontheffing zijn toegestaan tot en met 31 december 2025, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.
  5. dat deze ontheffing geldig is totdat aan alle verplichtingen inzake het treffen van compenserende maatregelen en de monitoring is voldaan, voortvloeiende uit deze ontheffing en de al verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) van 1 juni 2021.
  6. dat deze ontheffing in werking treedt vanaf de dag na bekendmaking van dit besluit, en zodra de voorlopige voorziening ten aanzien van de ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) van 1 juni 2021 waar dit wijzigingsbesluit onderdeel van uitmaakt, is vervallen.
  7. dat deze ontheffing naar aanleiding van de verkregen monitoringsgegevens voortvloeiend uit de al verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) van 1 juni 2021 door het bevoegd gezag kan worden gewijzigd of ingetrokken.

8. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 4 november 2021, en aangevuld op 12 en 15 november 2021, deel uitmaken van de al verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) van 1 juni 2021, zoals gewijzigd met deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.
9. dat de op 1 juni 2021 aan aanvrager verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) onverminderd van kracht blijft voor zover deze middels de onderhavige ontheffing niet gewijzigd wordt.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

1.1 Afschriften

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Sittard-Geleen, Postbus 18, 6130 AA, SITTARD;
- Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Echt-Susteren, Postbus 450, 6100 AL, ECHT;
- Antea Nederland B.V., Beneluxweg 125, 4904 SJ OOSTERHOUT;
- Stichting De Groene Sporenwolf, XXX, Haverterstraat 5, 6118 CC NIEUWSTADT;
- Raad van State Afdeling bestuursrechtspraak, Postbus 20019, 2500 EA, DEN HAAG.

1.2 Rechtsbescherming

Dit besluit betreft een ondergeschikte wijziging van het besluit van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986). Om die reden is geen ontwerp besluit ter inzage gelegd.

Eenieder kan rechtstreeks beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het indienen van dit rechtstreekse beroep moet binnen zes weken na de dag waarop dit besluit ter inzage is gelegd. Van deze terinzagelegging wordt kennis gegeven op www.officielebekendmakingen.nl. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Het beroepschrift moet worden ondertekend en ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener,
- b. de datum,
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is, en
- d. de redenen van het beroep (motivering).

Het beroepschrift moet worden gericht aan:

Raad van State
Afdeling bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Burgers kunnen ook digitaal beroep instellen via <https://digitaaloket.raadvanstate.nl>. Hiervoor is een DigiD vereist.

Het aanhangige beroep tegen het oorspronkelijke besluit, van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986), heeft conform artikel 6:19 Awb, van rechtswege mede betrekking op voorliggend (wijzigings-)besluit.

Op dit besluit is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Voor de beroepsprocedure betekent dit onder andere dat de beroepsgronden in het beroepschrift moeten worden opgenomen en dat deze na afloop van de beroepstermijn niet meer kunnen worden aangevuld. Tevens wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend.

Het indienen van een beroepschrift heeft geen schorsende werking. Als u een beroepschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verzoeken een voorlopige voorziening te treffen. Aan de behandeling van het beroepschrift en een eventueel verzoek om een voorlopige voorziening zijn kosten (griffierecht) verbonden.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de internetpagina van de Raad van State, www.raadvanstate.nl.

Het onderhavige besluit met bijbehorende stukken wordt door ons toegezonden aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Reeds ingediende beroepschriften tegen het besluit van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986), worden ingevolge artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht automatisch geacht te zijn gericht tegen het onderhavige besluit.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager, en zodra de voorlopige voorziening ten aanzien van de ontheffing op grond van de Wet Natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) van 1 juni 2021 is vervallen, aangezien dit besluit een wijziging van de Wnb ontheffing van 1 juni betreft.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften: aanvulling/wijziging

Algemeen

- A. De ontheffing wordt slechts gewijzigd voor de in hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven handelingen.
- B. Deze ontheffing wijzigt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag van 4 november 2021, en aangevuld op 12 en 15 november 2021, worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- C. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de Provincie Limburg, via e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99, indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift A noodzakelijk zijn.
- D. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient ook een afschrift van onderhavige ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
- E. Voorafgaand aan de start van de kap van het Sterrebos dient een veldbezoek te worden gebracht aan het plangebied om te beoordelen of de situatie nog hetzelfde is als ten tijde van de ontheffingsaanvraag op 4 november 2021. Dit veldbezoek moet worden uitgevoerd door een ter zake kundig ecooloog. Is de situatie niet hetzelfde, dan dient overlegd te worden met de Provincie Limburg. Een verslag van dit veldbezoek dient uiterlijk vier weken voor de start van de werkzaamheden via de Berichtenbox voor bedrijven of per post te worden verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.

Specifiek

- F. Met inachtneming van voorschriften A tot en met J en de gewijzigde voorschriften in deze ontheffing, dienen de maatregelen uitgevoerd te worden conform:
  - de al verleende ontheffing van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986);
  - 'Activiteitenplan VDL Nedcar, Wijziging Wnb-ontheffingsaanvraag das, vleermuizen, levendbarende hagedis, kleine ijsvogelvlinder', door Antea Group met projectnummer 0432287.100, versie: 'definitief van 3 november 2021';
  - 'Memo reactie op vragen over de aanvraag wijziging Wnb-ontheffingsaanvraag das, vleermuizen, levendbarende hagedis, kleine ijsvogelvlinder (zaaknummer 2020-202066)', door Antea Group met projectnummer 0432287.101 van 12 november 2021.

- G. De maatregelen, zoals opgenomen in:
- de al verleende ontheffing van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986);
  - 'Activiteitenplan VDL Nedcar, Wijziging Wnb-ontheffingsaanvraag das, vleermuizen, levendbarende hagedis, kleine ijsvogelvlinder', door Antea Group met projectnummer 0432287.100, versie: 'definitief' van 3 november 2021;
  - 'Memo reactie op vragen over de aanvraag wijziging Wnb-ontheffingsaanvraag das, vleermuizen, levendbarende hagedis, kleine ijsvogelvlinder (zaaknummer 2020-202066)', door Antea Group met projectnummer 0432287.101 van 12 november 2021;
- en de voorschriften van dit besluit moeten worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is.
- H. Het ecologisch werkprotocol dient uiterlijk tien weken voor de start van de kap van het Sterrebos bij ons te worden ingediend via de Berichtenbox voor bedrijven of per post te worden verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer. Pas na goedkeuring van het ecologisch werkprotocol door het Bevoegd Gezag mag aanvrager starten met de kap van het Sterrebos en de nog uit te voeren werkzaamheden.

Overig

- I. Na oplevering van het werk door de aannemer moet door een ter zake kundig ecooloog een beknopt logboek met eindevaluatie opgeleverd worden ter onderbouwing van het naleven van het ecologisch werkprotocol door de betrokken partijen. In dit logboek moeten ook alle data opgenomen worden waarop de maatregelen uitgevoerd zijn. Dit logboek moet binnen 3 maanden na oplevering van het werk door de aannemer worden toegestuurd aan het bevoegd gezag via de Berichtenbox voor bedrijven of per post verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.
- J. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde (eind)termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

De onderstaande voorschriften zijn aangepast ten opzichte van de al verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) van 1 juni 2021. De wijzigingen zijn of doorgestreept als tekst verwijderd is, of onderstreept als tekst toegevoegd is. Voor wat betreft de voorschriften die in dit hoofdstuk niet genoemd worden, geldt dat de verleende ontheffing met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) van 1 juni 2021 onverminderd van kracht blijft. De hierna genoemde voorschriften vervangen de voorschriften uit de Wnb ontheffing van 1 juni 2021. In hoofdstuk 4 wordt onderbouwd waarom de wijzigingen nodig zijn en wat de effecten daarvan zijn.

Voorschrift 14: mitigerende en compenserende maatregelen die getroffen moeten worden met betrekking tot het compensatiegebied, zijn:

- onderdeel b: vanuit het Sterrebos moeten 20 vlakken vegetatie ter grootte van 2 m² en met een diepte van 30 cm verplaatst worden naar het compensatiegebied op het moment dat de kapwerkzaamheden in het Sterrebos uitgevoerd worden. Op locaties waar de vlakken worden teruggeplaatst moet eerst een gat van 2 m² en 30 cm diep gegraven worden, waarna de vlakken geplaatst kunnen worden. De vlakken moeten in de maand juni voorafgaand aan de kap van het Sterrebos, uitgezet worden met piketpaaltjes op het moment dat de kruidlaag goed zichtbaar is. Dit moet gebeuren conform figuur 2.6 van het 'Mitigatie- en compensatieplan, Uitbreiding VDL Nedcar te Born' door Antea Group met projectnummer 0432287.101, versie: 'definitief revisie 6.0' van 30 oktober 2020, conform de brief 'Wijziging ontheffingsaanvraag fabrieksuitbreiding VDL Nedcar' door Antea Group met projectnummer 0432287.100 van 5 maart 2021, conform het 'Activiteitenplan VDL Nedcar, Wijziging Wnb-ontheffingsaanvraag das, vleermuizen, levendbarende hagedis, kleine ijsvogelvlinder', door Antea Group met projectnummer 0432287.100, versie: 'definitief' van 3 november 2021 en conform de 'Memo reactie op vragen over de aanvraag wijziging Wnb-ontheffingsaanvraag das, vleermuizen, levendbarende hagedis, kleine ijsvogelvlinder(zaaknummer 2020-202066)', door Antea Group met projectnummer 0432287.101 van 12 november 2021;
- onderdeel g: de hoogstamfruitboomgaard moet bestaan uit een gemengde samenstelling van kers, pruim, appel, peer en maximaal 10 % walnoot, waarbij elke soort ook qua rassen gemixt moet zijn, en moet voldoen aan:
  1. plantafstand: 10 x 10 meter;
  2. plantverband: vierkantsverband;
  3. aanplantmaat: omtrekmaat 10-12 cm;
  4. onderbegroeiing moet bestaan uit kruiden- en faunarijck grasland;
- onderdeel u: de voorbereiding van de aanleg, eventueel benodigde herstelmaatregelen, nazorg en inboet van het compensatiegebied moet onder toezicht van een ter zake kundig ecooloog uitgevoerd worden;
- onderdeel v: bij de herstelwerkzaamheden van de aanplant van het compensatiebos moet oudere vegetatie worden toegepast van minimaal één groeiseizoen ouder dan aangeplant en uitgevallen in 2021 als het uitval betreft die betrekking heeft op voorschrift 14, onderdelen g, j, k, l en m;
- onderdeel w: totdat de hoogstamfruitbomen van voorschrift 14 onderdeel g voldoende fruit geven voor de foeragerende das, moet 1 keer per maand, in de maanden augustus en september, verspreid over de hele boomgaard valfruit van elders worden aangeboden, zodat de das voldoende voedsel heeft. Dit moet worden uitgevoerd tot minimaal eind 2023 en onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog. Eind 2023 moet een ter zake kundig ecooloog beoordelen of de hoogstamfruitbomen van voorschrift 14 onderdeel g, voldoende fruit geven voor de foeragerende das en hoe lang moet worden doorgedaan met het aanbieden van valfruit;
- onderdeel x: voor het herstel van het bodemleven van het compensatiegebied moet, na de kap van het Sterrebos, humus en strooisel van de gekapte bomen verplaatst worden naar de locaties waar beschadigingen van het bodemleven zijn vastgesteld. Dit moet gebeuren onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog. Vindt de kap van het Sterrebos niet plaats voor 1 maart 2022,

dan moet aanvrager voor 1 april 2022 aan Bevoegd Gezag een voorstel doen met maatregelen hoe het beschadigde bodemleven dan wel hersteld wordt. Deze maatregelen van het voorstel mogen pas uitgevoerd worden na goedkeuring van Bevoegd Gezag.

Voorschrift 15: mitigerende maatregelen die voor broedvogels getroffen moeten worden, zijn:

- onderdeel c: de 2 nesten van de blauwe reiger, eventuele nesten van de buizerd, grauwe vliegenvanger en de kneu en nesten waar de koekoek eieren in legt, alleen in het te kappen deel van het bos, mogen alleen buiten het broedseizoen, dus van augustus tot en met februari, verwijderd worden;
- onderdeel j: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: vanaf 5 dagen voorafgaand aan de kap van het Sterrebos en elke ochtend bij zonsopkomst voorafgaand aan de kapwerkzaamheden, moet door een ter zake kundig ecooloog een inspectie uitgevoerd worden naar aanwezigheid van beschermde nesten en rustplaatsen van vroeg broedende vogels in het gehele Sterrebos. Hiervoor moet de BMP-A methode gehanteerd worden. Worden er beschermde nesten en rustplaatsen aangetroffen, dan moet gewerkt worden conform voorschrift 15 onderdeel h. Vanaf 1 maart 2022 geldt voorschrift 15.h van de Wnb ontheffing van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) weer (zie bijlage 1).

Voorschrift 17: mitigerende maatregelen die voor de vleermuizen getroffen moeten worden, zijn:

- onderdeel b: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: de kap van de bomen mag alleen plaatsvinden in de periode van 1 september tot en met 28 februari 2022 met inachtneming van voorschrift 17 onderdeel c en d. Vanaf 1 maart 2022 geldt voorschrift 17.b van de Wnb ontheffing van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) weer (zie bijlage 1);
- onderdeel c: in de periode 1 september tot 5 oktober (en bij dagtemperaturen boven de 10 graden Celsius en avondtemperaturen boven de 7 graden Celsius voor voorschrift c.2, c.4 en c.5) moeten de volgende werkzaamheden uitgevoerd worden:
  - sub 3: loszittend schors mag pas verwijderd worden als deze ontheffing in werking getreden is;
  - sub 5: in de periode van 1 september tot 5 oktober moeten bomen met loszittende schors dakpansgewijs van beneden naar boven met folie ingewikkeld worden. Op plaatsen waar vleermuizen uitvliegen, moet een lat aangebracht worden, zodat er een uitvliegplek is, die te glad is voor de vleermuizen om in te vliegen. Deze werkzaamheden moeten plaatsvinden door in de boom te klimmen dan wel met een hoogwerker machinaal. Het afwijken van deze werkwijze mag alleen plaatsvinden nadat de Zoogdiervereniging om advies is gevraagd en nadat Bevoegd Gezag daar goedkeuring voor heeft gegeven;
  - sub 8: alle ingepakte en behandelde bomen met holten moeten gekapt worden als een ter zake kundig ecooloog daar toestemming voor heeft gegeven. Deze kap moet machinaal plaatsvinden door de bomen met een hijskraan bovenin te zekeren en vervolgens de boom onderaan af te zagen. Daarna moet de boom rechtop rustig naar beneden worden gelaten. Holtes welke afgesloten dreigen te worden wanneer deze worden neergelegd moeten worden gecontroleerd. Indien aan beide kanten holten met vleermuizen aanwezig zijn, moeten de vleermuizen uit de holte ter plaatse worden

weggevangen. Het moment van kap moet ten minste drie tot zeven dagen na het ophangen van de exclusion flaps plaatsvinden (zie ook voorschrift c.4);

- onderdeel d: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: in de periode 1 oktober tot en met 28 februari 2022 moeten de volgende werkzaamheden uitgevoerd worden (de rest van de onderdelen van dit voorschrift veranderen niet). Vanaf 1 maart 2022 geldt voorschrift 17.d van de Wnb ontheffing van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) weer (zie bijlage 1);
- onderdeel j: elke eerste maandag van de maand of daags nadat een wind van windkracht 8 of meer in het Sterrebos is geweest (op voorwaarde dat dit dan op een veilige manier kan plaatsvinden) vindt een controle plaats van de bomen die met folie ingepakt zijn en de exclusion flaps. Deze controle vindt bij daglicht plaats vanaf de grond door middel van verrekijkers en moet worden uitgevoerd door een ter zake kundig ecooloog. Op het moment dat controle door weersomstandigheden niet plaats kan vinden, moet de controle uitgevoerd worden op de eerstvolgende dag waarop dat wel kan. Tijdens elke controle moet een steekproef van 20 willekeurige bomen gecontroleerd worden. Beschadigde bomen moeten gefotografeerd worden en deze foto's moeten worden opgenomen in het logboek. Bij constatering van beschadiging bij 2 bomen of meer, moeten alle bomen worden gecontroleerd op eventuele beschadigingen van de aangebrachte materialen. Bij constatering van een beschadiging, moet de desbetreffende boom worden gemarkeerd met een dubbele blauwe V, zodat duidelijk is dat er een risico is op aanwezige vleermuizen. 3 dagen voor kap van het Sterrebos moet conform bovenstaande werkwijze een controle op alle bomen plaatsvinden. Maatregelen kunnen niet hersteld worden, zonder dat daarvoor een nieuwe ontheffing verleend is;
- onderdeel k: 2 dagen voor de kap van het Sterrebos moeten de bomen waar vleermuizen in zijn aangetroffen bij de onderzoeken in 2019 en 2020, alsook bij de bomen waar vleermuizen zijn aangetroffen gedurende het inpakken van de bomen met folie alsook de bomen waarbij geconstateerd is dat folie beschadigd is, door een ter zake kundig ecooloog met een endoscoop worden gecontroleerd op mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. Is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in een boom vastgesteld of niet uit te sluiten, dan moet de kap van desbetreffende boom plaatsvinden conform voorschrift 17.d.2 en onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog. Worden er geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen, dan moet de kap van desbetreffende boom plaatsvinden conform voorschrift 17.d.1,

Voorschrift 18: compenserende maatregelen die voor de vleermuizen getroffen moeten worden, zijn:

- onderdeel a: er moeten voor 1 april 2021 de volgende vleermuiskasten opgehangen worden:
  - 48 stuks Schwegler 2F;
  - 4 stuks Schwegle 3FS;
  - 4 stuks Schwegler 1 FW (of Schwegler FW);
  - 16 stuks VK WS 04 met langere platen welke verder uitsteken aan de onderzijde;
  - 12 stuks Schwegler 1 FD;
  - 34 stuks Schwegler 1ff (of Schwegler FF) waarvan 2 met een versmalde ingang;
- onderdeel p: zowel in 't Hout als in het Limbrichterbos als in de Rollen als in de Doort als in het IJzerenbos moet een oud-hout eiland gecreëerd worden op een locatie waar niet gerecreëerd wordt en waar bomen dus uit zichzelf mogen vallen, zonder gevaar voor bezoekers. Hiervoor moet in februari 2022 aanvrager met Natuurmonumenten, Waterschap Limburg, de gemeente Sittard-Geleen en Staatsbosbeheer in een overeenkomst sluiten dat er voor een periode van 30 jaar geen bosbeheer plaatsvindt in de kern van deze vijf bossen of een schriftelijk stuk overleggen waaruit deze borging blijkt. Daarnaast moet in de overeenkomst of het schriftelijk stuk

opgenomen worden dat er tenminste vijf eilanden van elk vijf hectare moeten worden gerealiseerd of al gerealiseerd zijn. De locaties dienen door het bevoegd gezag goedgekeurd te worden;

- onderdeel q: per locatie van voornoemde oud-hout eilanden moeten 6 extra vleermuiskasten worden opgehangen voor 1 maart 2022 om kraam- en zomerverblijfplaatsen te optimaliseren. Dit moeten 2 Schwegler 1FS en 4 VK WS 04 kasten per locatie zijn.

Voorschrift 19: mitigerende maatregelen die voor de das getroffen moeten worden, zijn:

- onderdeel a, sub 1: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: de huidige dassenburcht, de nieuwe kunstburchten, de locaties waar gevoerd wordt conform voorschrift 19.f en de wildwissels in de bermzone van het Sterrebos moeten vanaf de dag na bekendmaking van dit besluit tot aan de start van de kap van het Sterrebos gemonitord worden. Hiervoor moet op elke pijp, in-/uitgang van de burchten respectievelijk wissel een camera worden geplaatst die video's opneemt (browning camera's met een zeer snelle triggersnelheid). Elke twee weken moeten de camera's worden uitgelezen. Vanaf 1 maart 2022 geldt voorschrift 19.a.1 van de Wnb ontheffing van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) weer (zie bijlage 1);
- onderdeel a, sub 2: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: wordt de burcht intensief gebruikt en functioneert deze (mogelijk) als kraamburcht, dan mag deze burcht niet vergraven worden en moet gewerkt worden conform voorschrift 19 onderdeel a van de Wnb ontheffing van 1 juni 2021. Kap van het Sterrebos is dan niet mogelijk. Uitvoering van dit voorschrift kan pas als voldaan is aan voorschrift 19.i. Vanaf 1 maart 2022 geldt voorschrift 19.a.2 van de Wnb ontheffing van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) weer (zie bijlage 1);
- onderdeel a, sub 4: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: wordt de burcht sporadisch of niet gebruikt, dan moet de burcht ongeschikt gemaakt worden door deze te vergraven. De vergraving van de dassenburcht moet met de hand plaatsvinden. Indien er zich daadwerkelijk geen dassen in de burcht bevinden, dan kan de ontgraving mechanisch voortgezet worden. Deze werkzaamheden mogen niet worden uitgevoerd in een vorstperiode en moeten onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog uitgevoerd worden. Uitvoering van dit voorschrift kan pas als voldaan is aan voorschrift 19.i. Vanaf 1 maart 2022 geldt voorschrift 19.a.4 van de Wnb ontheffing van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) weer (zie bijlage 1);
- onderdeel b: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: alle werkzaamheden moeten worden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang en niet later dan 19.00 uur. Wordt in de periode december tot en met februari gewerkt, dan mag dat alleen onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog. Vanaf 1 maart 2022 geldt voorschrift 19.a.4 van de Wnb ontheffing van 1 juni 2021 met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) weer (zie bijlage 1);
- onderdeel f: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: bij de 2 kunstburchten moet 2 keer per week (overdag) een halve emmer voer (valfruit en mais) aangebracht worden tot het moment dat de huidige burcht vergraven wordt. Als het voer niet op is, wordt geen nieuw voer aangebracht. Dit voeren wordt uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog;

- onderdeel g: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: op het moment dat de camera's betreffende voorschrift 19 onderdeel a sub 1 uitgelezen worden, moet door een ter zake kundig ecooloog in een cirkel van 400 meter om de burchten (zowel de huidige burcht, de kunstburchten en eventuele nieuwe burchten) gecontroleerd worden op mestputjes en graafsporen;
- onderdeel h: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: zodra de bodemvegetatie verdwenen is in de winter (voornamelijk de varens) moet door een ter zake kundig ecooloog gezocht worden naar nieuwe pijpen en eventueel nieuwe burchtlocaties in het Sterrebos en de directe omgeving. Worden nieuwe pijpen en/of burchtlocaties ontdekt, dan moeten deze gemonitord worden conform voorschrift 19 onderdeel a sub 1;
- onderdeel i: het volgende voorschrift is geldig tot 1 maart 2022: de resultaten van voorschrift 19 onderdeel a sub 1, onderdeel g en onderdeel h moeten door aanvrager verwerkt worden in een voorstel voor vervolg. Dit voorstel wordt twee weken voorafgaand aan de geplande start van het ongeschikt maken van de burcht ter beoordeling voorgelegd aan het Bevoegd Gezag en de Zoogdiervereniging. Hierbij moet er op ingegaan worden of de burchten (zowel de huidige burcht, de kunstburchten en eventuele nieuwe burchten) niet/sporadisch gebruikt wordt of dat deze (mogelijk) in gebruik zijn als kraamburcht. Pas na goedkeuring door het Bevoegd Gezag mogen de vervolgmaatregelen conform voorschrift 19 onderdeel a sub 2 of conform onderdeel a sub 4 worden uitgevoerd.

Voorschrift 21: mitigerende maatregelen die voor de levendbarende hagedis getroffen moeten worden, zijn:

- onderdeel a: er moet een transect over de gehele westflank van het Sterrebos met tapijttegels en/of dakpannen uitgelegd worden die hagedissen aantrekken om te zonnen, gedurende de periode juni tot en met oktober;
- onderdeel b: alle aanwezige levendbarende hagedissen in het te kappen bos en de randvegetatie moeten worden weggevangen in de periode van 1 juli tot en met 31 oktober (in oktober alleen bij dagtemperaturen van 10 graden Celsius of meer) voorafgaand aan de kap van het Sterrebos, door middel van hengeltjes;

Voorschrift 23: mitigerende maatregelen die voor de kleine ijsvogelvinder getroffen moeten worden, zijn:

- onderdeel a: bij het verwijderen van de vegetatie van het Sterrebos moet de wilde kamperfoelie niet worden afgevoerd, maar worden herplant in het Waterschapsbos en Kasteelbos (inclusief eieren en/of rupsen van de kleine ijsvogelvinder) in juli voorafgaand aan de kap van het Sterrebos. Lange lianen moeten als snoeiafvalmateriaal overgeplaatst worden;
- onderdeel c: in de periode van 5 dagen voorafgaand tot het moment van kap van het Sterrebos moet de kamperfoelie in het Sterrebos door een ter zake kundig ecooloog gecontroleerd worden op de aanwezigheid van de kleine ijsvogelvinder en diens rupsen. Wordt de kleine ijsvogelvinder aangetroffen, dan moet direct contact worden opgenomen met Bevoegd Gezag over de te volgen stappen;
- onderdeel d: indien mogelijk wordt tijdens de kap van het Sterrebos nog extra kamperfoelie verplaatst, dit ter beoordeling van een ter zake kundig ecooloog;
- onderdeel e; kamperfoelie uit het Sterrebos mag alleen worden herplant conform voorschrift 23 onderdeel a als de wortels niet te veel verstrengeld zijn met boomwortels om bij verplaatsing de bomen niet te veel te beschadigen, dit ter beoordeling van een ter zake kundig ecooloog.

Voorschrift 24: compenserende maatregelen die voor de kleine ijsvogelvinder getroffen moeten worden, zijn:

- onderdeel a: nieuwe wilde kamperfoelie moet aangeplant worden eind oktober/november of in februari/maart of in juli conform het 'Beplantingsplan compensatiebos', revisie CO door Antea Group met projectnummer 0432287.109 aangeleverd op 3 februari 2021 en conform paragraaf 2.1 en 2.9 en figuur 2.6 van het 'Mitigatie- en compensatieplan, Uitbreiding VDL Nedcar te Born' door Antea Group met projectnummer 0432287.101, versie: 'definitief revisie 6.0' van 30 oktober 2020;
- onderdeel c: in aanvulling op de wijziging van voorschrift 23.a moeten er 50 nieuwe wilde kamperfoelie planten aangeplant worden in het compensatiegebied. Dit moet gebeuren onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 4 november 2021, aangevuld op 12 en 15 november 2021, heeft aanvrager een verzoek gedaan om de op 1 juni 2021 verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) te wijzigen. Verzocht wordt door aanvrager om enkele voorschriften te wijzigen om de werkzaamheden uit te kunnen voeren en om in een ruimere periode kapwerkzaamheden uit te kunnen voeren. Het betreft hierbij wijzigingen die zien op de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk doden van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, eerste lid, Wnb;
- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
- het vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;
- het opzettelijk vangen van de kleine ijsvogelvinder (*Limenitis camilla*) en de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, Wnb;
- het opzettelijk doden van de kleine ijsvogelvinder (*Limenitis camilla*) en de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, Wnb;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de kleine ijsvogelvinder (*Limenitis camilla*), de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en de das (*Meles meles*), artikel 3.10, eerste lid, onderdeel b, Wnb;
- het uitzetten van de kleine ijsvogelvinder (*Limenitis camilla*) en de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.34, eerste lid, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

1. 'Volmacht ontheffingsaanvraag Wnb 27-10-2021 Antea' van 27 oktober 2021;
2. 'Aanvraagformulier ontheffing Soorten Wet natuurbescherming (Wnb) hoofdstuk 3' van 3 november 2021;
3. 'Activiteitenplan VDL Nedcar, Wijziging Wnb-ontheffingsaanvraag das, vleermuizen, levendbarende hagedis, kleine ijsvogelvinder', door Antea Group met projectnummer 0432287.100, versie: 'definitief' van 3 november 2021;

4. 'Memo reactie op vragen over de aanvraag wijziging Wnb-ontheffingsaanvraag das, vleermuizen, levendbarende hagedis, kleine ijsvogelvlinder (zaaknummer 2020-202066)', door Antea Group met projectnummer 0432287.101 van 12 november 2021;
5. Mail advies Zoogdierverseniging van 15 november 2021.

De op 1 juni 2021 verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) is geschorst door de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) op 14 oktober 2021 totdat de Raad van State uitspraak heeft gedaan in de hoofdzaak.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en artikel 3.8 en 3.10 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

De ontheffingsaanvraag wordt afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht zonder dat er een ontwerpbesluit wordt genomen. Dit gelet op het feit dat ondergeschikte wijzigingen aan de orde zijn. Het onderliggende besluit is een definitief besluit. Zie ook paragraaf 1.2.

Afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet is op dit besluit van toepassing.

3.4 Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit kunt u contact opnemen met de Provincie Limburg, via e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd (Vogelrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.1, en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten (Habitatrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (andere soorten). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten en Andere soorten.

4.1 Habitatrichtlijnsoorten en Andere soorten

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.8, vijfde lid, Wnb en in artikel 3.10, tweede lid, Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in de volgende paragrafen.

4.2 Omschrijving aanvraag

4.2.1 Plangebied

VDL Nedcar is als autofabrikant al geruime tijd gevestigd in Born en is uitgegroeid tot één van de grootste werkgevers en een belangrijke economische motor van Zuid-Limburg. Om deze rol structureel te behouden en te versterken is uitbreiding van de fabriek (aan de noordzijde) met een tweede productielijn noodzakelijk. De voorgenomen uitbreiding van VDL Nedcar maakt het mogelijk om nieuwe klanten te kunnen werven en werkgelegenheid te behouden en indien mogelijk uit te breiden. Voor deze uitbreiding heeft VDL Nedcar op 1 juni 2021 een Wnb ontheffing gekregen met zaaknummer 2021-202066 en kenmerk DOC-00155986. Deze ontheffing is geschorst door de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) op 14 oktober 2021 totdat de Raad van State uitspraak heeft gedaan in de hoofdzaak.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied in de omgeving weergegeven.

Figuur 1: Ligging plangebied, gele cirkel = bestaande bebouwing, blauwe cirkel = beoogde uitbreiding

Op basis van de nu geschorste ontheffing verzoekt aanvrager voor een wijziging op onderdelen van deze ontheffing. Op basis van voortschrijdend inzicht/voortschrijdende planning, is er namelijk soms een ander beeld ontstaan van de gewenste of mogelijke uitvoering van sommige voorschriften. Daarnaast verzoekt aanvrager ook om de periode waarin het Sterrebos gekapt mag worden te verruimen van 31 december tot en met 28 februari. Dit met als doel om toch tijdig te kunnen starten met de uitbreiding van de fabriek, zodat mogelijke nieuwe klanten die in het eerste kwartaal van 2024 willen beginnen met produceren, bediend kunnen worden. Voordat echter uitvoering aan de gevraagde wijzigingen gegeven kan worden, moet eerst de al verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-202066 (en kenmerk DOC-00155986) van 1 juni 2021 weer in werking zijn getreden, nu deze ontheffing de voorschriften hiervan wijzigt.

4.2.2. Aanwezige soorten

Op basis van de bureaustudie in combinatie met terreinbezoeken en nadere onderzoeken uitgevoerd in opdracht van de aanvrager, is gebleken dat binnen het plangebied beschermde (niet permanent vrijgestelde) soorten voorkomen dan wel dat het plangebied geschikt leefgebied vormt. Het gaat hier om kerkuil, torenvalk, bosuil, blauwe reiger, grauwe vliegenvanger, kneu, koekoek, andere algemene broedvogels, bever, steenmarter, wild zwijn, damhert, tien soorten vleermuizen, das, levendbarende hagedis en kleine ijsvogelvlinder. Waarschijnlijk is in 2021 ook nog een nest van een buizerd aanwezig.

Voorliggende ontheffing ziet toe op wijzigingen die zien op de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis, ingekorven vleermuis, das, levendbarende hagedis en kleine ijsvogelvlinder. En nadere duiding van deze beschermde soorten is al weergegeven in de op 1 juni 2021 verleende Wnb ontheffing met zaaknummer 2021-202066 en kenmerk DOC-00155986. Deze ontheffing is op dit moment geschorst door de Voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Voor de overige beschermde soorten worden, als gewerkt wordt conform aanvraag, geen verbodsbepalingen overtreden.

Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis en ingekorven vleermuis

Het plangebied biedt geschikte verblijfplaatsen voor de diverse vleermuissoorten, net zoals essentieel foerageergebied als essentiële vliegroutes.

De door aanvrager gevraagde wijzigingen van de ontheffing (zie ook 4.3 en 4.4) hebben het volgende effect op de diverse vleermuissoorten:

- voor de uitbreiding van de kapperperiode: de kap van het Sterrebos leidt tot verlies van foerageergebied. Dit effect is gelijk aan het effect van de oorspronkelijke kapperperiode. Ook zijn genoemde vleermuissoorten insecteneters en zijn in de winter, wanneer er bijna geen insecten zijn, in winterslaap. Het verruimen van de kapperperiode met 2 maanden heeft daardoor dus geen groter effect op het foerageergebied dan de oorspronkelijke kapperperiode. De verblijfplaatsen in het bos zijn conform de geschorste ontheffing al onbereikbaar gemaakt, zodat het verruimen van het kapvenster geen invloed heeft op de verblijfplaatsen van de vleermuizen. Daarnaast is het compensatiegebied al aangeplant, maar voldoet nog niet volledig, aangezien deze aanplant afwijkt van de voorschriften uit de geschorste ontheffing;
- verplaatsen vegetatievlakken: door de gevraagde wijziging van de werkwijze is het effect onderdeel van het totale effect van de kap van het Sterrebos, namelijk verlies van foerageergebied;
- loszittend schors inpakken met folie gedurende een langere periode: dit leidt tot verlies van verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten. Dit effect is gelijk aan het effect van de iets kortere periode;
- bomen ten minste 3 tot 7 dagen na ophangen exclusion flaps kappen: deze maatregel geeft vleermuizen voldoende tijd om eventueel de verblijfplaats nog te verlaten en voorkomt sterfte.

Met de Zoogdiervereniging heeft door aanvrager afstemming plaatsgevonden over de uitbreiding van de kapperperiode voor wat betreft de vleermuizen. De Zoogdiervereniging geeft aan dat ze kunnen instemmen met een verruiming van de kapperperiode, waarbij de Zoogdiervereniging wel adviseert om maandelijks, dan wel wanneer weersomstandigheden daar aanleiding toe geven, een schouw te laten plaatsvinden of de mitigerende maatregelen die opgelegd zijn betreffende het aanbrenge van de folie rondom de bomen voor het kappen nog effectief zijn. Bevoegd Gezag vindt het ook noodzakelijk dat de exclusion flaps hierbij gecontroleerd worden. Aangezien de aangebrachte voorzieningen geen 100% gegarandeerd resultaat opleveren is een extra omzichtige werkwijze noodzakelijk. Er wordt een extra voorschrift opgenomen (zie ook 4.4.7).

Das

Uit onderzoek in 2021 blijkt dat de dassenburcht in het Sterrebos niet of sporadisch gebruikt wordt. De burcht in het Populierenbos is niet belopen.

De door aanvrager gevraagde wijzigingen van de ontheffing (zie ook 4.3 en 4.4) hebben het volgende effect op de das:

- voor de uitbreiding van de kapperiode: de kap van het Sterrebos leidt tot verlies van foerageergebied en verblijfsgebied. Dit effect is gelijk aan het effect van de oorspronkelijke kapperiode. De kap leidt tot verlies van de bestaande burcht in het Sterrebos (verblijfplaats). Indien de burcht niet gebruikt wordt, is het effect gelijk aan het effect van de oorspronkelijke kapperiode. Bij verruiming van de kapperiode wordt er gewerkt in de kwetsbare periode van de das en is er een kans aanwezig dat de burcht in gebruik zal zijn als kraamburcht. Kap van het Sterrebos is dan niet mogelijk en kan pas plaatsvinden in het daaropvolgende najaar conform de al eerder verleende ontheffing;
- verplaatsen vegetatievlakken: door deze werkwijze is het effect onderdeel van het totale effect van de kap van het Sterrebos, namelijk verlies van foerageergebied en verblijfsgebied;
- burcht ongeschikt maken in de periode voorafgaand aan de kap: in de verleende ontheffing was als meest geschikte periode september tot en met oktober voorgeschreven om de burcht ongeschikt te maken. Dit is niet mogelijk gebleken, omdat de kunstburchten op 7 mei 2021 opgeleverd werden en een gewenningsperiode van minstens 6 maanden aangehouden moet worden. Indien de burcht niet gebruikt wordt, is het effect gelijk aan het effect van de oorspronkelijke periode, namelijk dat de burcht ongeschikt kan worden gemaakt. Nu de burcht niet in september tot en met oktober ongeschikt kon worden gemaakt, is er bij verruiming van de kapperiode een kans aanwezig dat de burcht in gebruik zal worden genomen als kraamburcht. Als dat zo is, dan mag de burcht pas in september – oktober erna ongeschikt worden gemaakt.

Levendbarende hagedis

Het plangebied is suboptimaal voor de levendbarende hagedis. Dit blijkt ook uit het feit dat bij de onderzoeken naar reptielen de levendbarende hagedis slechts beperkt is aangetroffen. Naar alle waarschijnlijkheid is maar een kleine populatie van de levendbarende hagedis in het plangebied aanwezig. Met name ter hoogte van de Geleenbeek en de randen langs het aanwezige bos zijn geschikt als leefgebied voor de levendbarende hagedis.

De door aanvrager gevraagde wijzigingen van de ontheffing (zie ook 4.3 en 4.4) hebben het volgende effect op de levendbarende hagedis:

- voor de uitbreiding van de kapperiode: de kap van het Sterrebos leidt tot verlies van leefgebied. Dit effect is gelijk aan het effect van de oorspronkelijke kapperiode. Daarnaast heeft aanvrager voorafgaand aan de kap alles in het werk gesteld om levendbarende hagedissen af te vangen, hierbij zijn geen levendbarende hagedissen aangetroffen;
- aanbrengen tapijttegels: het was de bedoeling om deze vanaf april in het veld te hebben liggen. Gezien het koude en natte voorjaar en daaropvolgende zomer heeft de gewijzigde uitvoering hetzelfde effect als de oorspronkelijke maatregel. De kans om daarmee aanwezige individuen te vinden, is gelijk;
- wegvangen levendbarende hagedissen: gezien het koude en natte voorjaar en daaropvolgende zomer heeft de gewijzigde uitvoering hetzelfde effect als de oorspronkelijke maatregel.

Kleine ijsvogelvlinder

Van de kleine ijsvogelvlinder is essentieel leefgebied aanwezig in het Sterrebos.

De door aanvrager gevraagde wijzigingen van de ontheffing (zie ook 4.3 en 4.4) hebben het volgende effect op de kleine ijsvogelvlinder:

- voor de uitbreiding van de kapperiode: de kap van het Sterrebos leidt tot verlies van leefgebied. Dit effect is gelijk aan het effect van de oorspronkelijke kapperiode;
- herplanten kamperfoelie: het effect hiervan op het leefgebied is gelijk aan het effect van de oorspronkelijke periode. Door de herplant in bestaand bosgebied uit te voeren en niet in het compensatiegebied, is de kans veel groter dat de plant aanslaat en daarmee van betekenis kan zijn voor de kleine ijsvogelvlinder;

- daarnaast heeft Bevoegd Gezag nog als extra voorschrift opgelegd dat in het compensatiegebied extra nieuwe kamperfoelie aangeplant moet worden, zodat ook het compensatiegebied van betekenis gaat zijn voor de kleine ijsvogelvlinder.

4.3 Beoordeling verzoek wijziging voorschriften

4.3.1 Verplaatsing vegetatievlakken (voorschrift 14.b)

Aangezien het moment van kap van het Sterrebos niet plaatsvindt in de periode van 16 augustus tot 1 oktober is het verzoek van aanvrager om de vegetatievlakken te verplaatsen gedurende de kap van het Sterrebos. Uitvoering conform het tijdstip van het oorspronkelijke voorschrift betekent een onnodige aantasting van het leefgebied van de das en het foerageergebied van vleermuizen. De geselecteerde vegetatievlakken liggen niet aan de rand van het bos, dus het effect op het leefgebied van de levendbarende hagedis is te verwaarlozen. De kleine ijsvogelvlinder is afhankelijk van kamperfoelie en voor deze plantensoort zijn andere maatregelen/voorschriften van belang. Om het effect van de verplaatsing van de vegetatie op de beschermde soorten zo veel mogelijk te beperken, wordt verzocht om het moment van verplaatsen van de vegetatie te koppelen aan het moment van kap van het Sterrebos. Op dat moment vindt er altijd een aantasting plaats van het leefgebied van de das en het foerageergebied van vleermuizen, waarvoor al ontheffing verleend is. Het ecologisch effect van het verplaatsen van de vegetatievlakken op de functie van het bos voor de das en vleermuizen valt weg tegen het grootschaliger effect van de kap op het gehele bossysteem.

Tenslotte verzoekt aanvrager ook om de vegetatievlakken in juni uit te zetten (is al ingemeten in juni 2021), omdat op dat tijdstip de kruidlaag goed ontwikkeld was, een voorwaarde voor een goede selectie van de vegetatievlakken.

Bovenstaande wijzigingen vallen binnen de verboden handelingen waarvoor al ontheffing verleend is. Deze wijzigingen leiden ook niet tot een ander effect op de beschermde soorten dan waarvoor reeds ontheffing is verleend.

4.3.2 Omvang aanplant hoogstamboomgaard (voorschrift 14.g.3)

Aanvrager verzoekt om de omtrekmaat van de fruitbomen aan te passen naar 10-12 cm in plaats van 14-16 cm en 16-18 cm. Aanvrager heeft de bomen met een omtrekmaat van 10-12 cm al aangeplant, omdat de vereiste maat bomen niet aanwezig waren. De aanleg van de hoogstamboomgaard heeft tot doel het foerageergebied van de das en vleermuizen te versterken. Conform de verleende Wnb ontheffing van 1 juni 2021 is langs de westrand van het Sterrebos een rij vruchtdragende laagstambomen aangeplant. Daarnaast is de hoek tussen kasteel Wolfsrath en de G. Ruijs de Beerenbroecklaan met oudere vruchtdragende laagstambomen aangeplant (conform de al eerder verleende ontheffing voor de Traileryard). De reeds aangeplante bomen zijn al effectief, de das maakt hier al gebruik van. Doel van dit voorschrift was echter om eerder en meer vruchtdragende bomen te hebben en daarmee functioneler foerageergebied voor de das. Om dit te bereiken stelt aanvrager voor om gedurende de periode tot de hoogstambomen voldoende vruchtdragend zijn, bij te voeren met valfruit, zie ook 5.4.2. Omdat er tijdig extra voedsel beschikbaar komt, leidt deze wijziging niet tot andere negatieve effecten op beschermde soorten dan waarvoor reeds ontheffing is verleend. De gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende diersoorten komt niet in gevaar.

4.3.3 Toezicht door een ecooloog (voorschrift 14.u)

Een groot deel van de bomen van het compensatiegebied zijn uitgevallen. Dit moet hersteld worden, zodat het compensatiegebied aangeplant is conform de al verleende ontheffing. Aanvrager verzoekt om deze herstelmaatregelen onder toezicht van een ter zake kundig ecooloog te laten uitvoeren. Deze wijziging leidt niet tot andere negatieve effecten op beschermde soorten dan waarvoor reeds ontheffing is verleend. De gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende diersoorten komt niet in gevaar.

4.3.4 Aanpassen datum wanneer Sterrebos gekapt mag worden (voorschrift 17.b en 17.d)

Aanvrager verzoekt om van beide voorschriften de einddatum aan te passen naar 28 februari. De effecten van deze ruimere periode zijn gelijk aan de effecten van de oorspronkelijke kapperperiode (zie ook 4.2.2). Deze wijziging leidt niet tot andere negatieve effecten op beschermde soorten dan waarvoor reeds ontheffing is verleend. De gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten komt niet in gevaar.

4.3.5 Aanpassen datum wanneer mitigerende maatregelen voor vleermuizen getroffen mogen worden (voorschrift 17.c en 17.c.5)

Aanvrager verzoekt om van beide voorschriften de einddatum aan te passen naar 5 oktober. Het inwikkelen van de bomen in het Sterrebos met folie is namelijk gebeurd in de periode van 20 september tot en met 5 oktober 2021, omdat dit in verband met de planning van de aannemer en betrokken partijen niet eerder uitgevoerd kon worden. Uiteindelijk zijn uit voorzorg veel meer bomen ingepakt dan voorzien, mede doordat de weersomstandigheden dit toelieten. Het inpakken is gebeurd onder begeleiding van ter zake kundige ecologen. De uitloop naar 5 oktober heeft, gezien de op dat moment gunstige temperatuur voor de vleermuizen, geen ecologisch effect had op de instandhouding van vleermuispopulaties. Deze wijziging leidt niet tot andere negatieve effecten op beschermde vleermuissoorten dan waarvoor reeds ontheffing is verleend. Alle ingepakte bomen worden zorgvuldig neergelaten en nogmaals gecontroleerd op vleermuizen. De gunstige staat van instandhouding van de vleermuissoorten komt niet in gevaar.

4.3.6 Status Wnb ontheffing (voorschrift 17.c.3)

Aanvrager verzoekt om de term 'onherroepelijk' te vervangen door 'in werking getreden'. Deze wijziging is tekstueel en leidt niet tot effecten op beschermde soorten.

4.3.7 Manier van inpakken van bomen met folie (voorschrift 17.c.5)

Aanvrager verzoekt om de manier van inpakken van de bomen met folie te wijzigen, waarbij alleen als er dik folie gebruikt wordt, bomen dakpansgewijs ingepakt hoeven te worden en waarbij de werkrichting niet in het voorschrift opgenomen wordt. Alvorens wordt afgeweken van de voorgeschreven werkwijze, is het van belang dat het Bevoegd Gezag kan beoordelen of met deze afwijkingen dezelfde ecologische effecten worden bereikt als die van de voorgeschreven werkwijze. Het Bevoegd Gezag beoordeelt dit aan de hand van een advies hierover van de Zoogdiervereniging. Om deze reden wordt het volgende toegevoegd aan het voorschrift: 'Het afwijken van deze werkwijze mag alleen plaatsvinden nadat de Zoogdiervereniging om advies is gevraagd en nadat Bevoegd Gezag daar goedkeuring voor heeft gegeven.' Alleen dan kan vooraf beoordeeld worden of de ecologische effecten van maatwerk hetzelfde zijn als hetgeen voorgeschreven is. Daarmee leidt deze wijziging niet tot andere negatieve effecten op beschermde vleermuissoorten dan waarvoor reeds ontheffing is verleend. De gunstige staat van instandhouding van de vleermuissoorten komt niet in gevaar.

4.3.8 Kap bomen na ophangen exclusion flaps (voorschrift 17.c.8)

Aanvrager verzoekt het voorschrift aan te passen naar dat er tussen het aanbrengen van de exclusion flaps en de kap van het Sterrebos tenminste 3 tot 7 dagen moeten zitten. Het is van belang dat de exclusion flaps voor 1 oktober aangebracht worden, omdat vleermuizen dan hun verblijfsplaatsen in de bomen nog regelmatig verlaten. Dit is na 1 oktober niet meer te garanderen. Daarom is er dus meer tijd tussen het plaatsen van de exclusion flaps en de kap van het Sterrebos. Deze wijziging leidt niet tot andere negatieve effecten op beschermde vleermuissoorten dan waarvoor reeds ontheffing is verleend. De gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende vleermuissoorten komt niet in gevaar door deze wijziging.

4.3.9 Deels ophangen andere vleermuiskasten (voorschrift 18.a)

Aanvrager verzoekt om deels andere vleermuiskasten te mogen ophangen. De Schwegler 1FW kasten waren bedoeld als overwinteringskast (maar ook geschikt als kraamkast). Deze hebben een houten binnenkant, maar waren niet meer (tijdig) beschikbaar. De Schwegler 3FS kast die hiervoor in de plaats gebruikt is, is ook geschikt als overwinteringskast/ kraamkast/verblijf voor grote kolonies in de zomer (maar dan met stenen binnenkant). Daarmee leidt de vervanging niet tot een negatief effect op de functionaliteit van het gebied als winterverblijfplaats/kraamkamer. De VK WS 04 is geschikt voor rosse vleermuizen en daarom is uit voorzorg/zorgplicht aan alle kasten van dit type een verlengde aanvliegplank bevestigd. Dit is een optimalisatie van het voorschrift uit de al verleende ontheffing en leidt niet tot een negatief effect. Beide wijzigingen leiden niet tot negatieve effecten op beschermde vleermuissoorten. De gunstige staat van instandhouding van de vleermuissoorten komt niet in gevaar.

4.3.10 Realisatie oud-hout eilanden (voorschrift 18.p)

Aanvrager verzoekt om de formulering van het voorschrift aan te passen, dat in plaats van een overeenkomst ook een schriftelijk stuk akkoord is en dat aanvrager dit in februari 2022 kan regelen. De oud-houteilanden zijn van belang als verblijf- en foerageergebied voor de meeste vleermuissoorten die ook in het Sterrebos en omgeving voorkomen. De bosgebieden 't Hout, Limbrichterbos, De Rollen en IJzerenbos zijn in beheer bij Natuurmonumenten, bosgebied De Doort bij Staatsbosbeheer. Met deze beherende natuurinstanties heeft overleg plaatsgevonden over de mogelijkheden om oud-hout eilanden te realiseren. Aanvrager geeft aan dat is gebleken dat voor 't Hout, de Rollen, IJzerenbos en De Doort de voorgestelde wijze van bosbeheer in de kern van de bossen al wordt toegepast. Met een overeenkomst of een ander schriftelijk stuk zal dit beheer geborgd moeten worden. Aanvrager verzoekt voor extra tijd om dit te regelen, zodat het dan ook mogelijk is om de extra vleermuiskasten vóór het broedseizoen 2022 (dus voor 1 maart 2022) op te hangen. Met het uitstellen van een periode van twee maanden leiden deze wijzigingen niet tot negatieve effecten op beschermde vleermuissoorten, en ook niet op broedvogels. De gunstige staat van instandhouding van de vleermuissoorten komt niet in gevaar.

4.3.11 Mogelijk uit te voeren werkzaamheden das (voorschrift 19.a.2 en 19.a.4)

Aanvrager verzoekt om de voorschriften aan te passen voor als de dassenburcht niet/sporadisch in gebruik is en voor het geval de dassenburcht als kraamburcht in gebruik is. Mogelijke werkzaamheden worden uitgevoerd in de kwetsbare periode van de das. Bij geen/sporadisch gebruik van de burcht, op basis van de uit te voeren monitoring en na goedkeuring door het Bevoegd Gezag, mag de dassenburcht vergraven worden onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog. Wordt de dassenburcht als kraamburcht gebruikt, dan moet deze intact blijven en mag de kap van het Sterrebos niet plaatsvinden. Daarmee leiden deze wijzigingen niet tot andere negatieve effecten op de das dan waarvoor reeds ontheffing is verleend. Daarmee vormen de wijzigingen geen gevaar voor de gunstige staat van instandhouding van de das.

4.3.12 Tijdstip werkzaamheden das (voorschrift 19.b)

Aanvrager verzoekt om, als er in de periode december tot en met februari gewerkt wordt en daarmee verbodsbepalingen ten aanzien van de das worden overtreden, dat dan alleen onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog gewerkt mag worden. Deze wijziging leidt niet tot negatieve effecten op de das. De gunstige staat van instandhouding van de das komt niet in gevaar.

4.3.13 Uitleggen transect voor de levendbarende hagedis (voorschrift 21.a)

Aanvrager verzoekt om gebruik te mogen maken van tapijttegels of dakpannen en deze gedurende een langere periode te mogen uitleggen. Tapijttegels en dakpannen functioneren vergelijkbaar, dus is er ecologisch geen reden om beide te combineren. Door het koude voorjaar en de natte periodes is het leggen van de tegels uitgesteld tot een moment waarop de soort zeker actief is (zich zal verplaatsen naar de tegels waar deze dan gevangen kan worden). Daarom zijn de platen op 30 juni 2021 neergelegd door een ter zake kundig ecooloog en blijven liggen tot 1 november (moment van winterrust). Ecologisch heeft dit andere tijdstip geen negatieve effecten op de soort, aangezien de levendbarende hagedis wanneer de temperatuur hoog genoeg is, nog tot in oktober actief is. Daarmee leiden deze wijzigingen niet tot andere negatieve effecten op de levendbarende hagedis dan waarvoor reeds ontheffing is verleend. Daarmee vormt de wijziging van het tijdstip en de werkwijze geen gevaar voor de gunstige staat van instandhouding van de levendbarende hagedis.

4.3.14 Wegvangen levendbarende hagedis (voorschrift 21.b)

Aanvrager verzoekt om de levendbarende hagedis gedurende een langere periode weg te mogen vangen zonder gebruik te maken van emmers en vangpotten. Aangezien de tapijttegels door het koude en natte voorjaar (zie 4.3.12) later neergelegd zijn, zijn deze ook later gecontroleerd, namelijk tot 1 november 2021. Het ingraven van emmers en vangpotten is niet toegepast door aanvrager. Deze werkwijze is namelijk arbeidsintensief en zorgt tevens voor een dagelijkse verstoring van het Sterrebos in de broedtijd van vogels en vlakbij de dassenburcht. Daarnaast is in het voorschrift ook niet opgenomen dat emmers of vangpotten verplicht waren, maar was er ook de optie om hengeltjes te gebruiken. Daarmee leiden deze wijzigingen niet tot andere negatieve effecten op de levendbarende hagedis dan waarvoor reeds ontheffing is verleend. Daarmee vormt de wijziging van het tijdstip en de werkwijze geen gevaar voor de gunstige staat van instandhouding van de levendbarende hagedis.

4.3.15 Overplaatsen kamperfoelie (voorschrift 23.a en 23.e)

Aanvrager verzoekt om de kamperfoelie in juli te verplaatsen in plaats van gedurende de kap van het Sterrebos. Deze werkzaamheden zijn eind juli 2021 uitgevoerd. De kamperfoelie kan met de hand verwijderd worden, waardoor verstoring van broedvogels te verwaarlozen is. De pop van de kleine ijsvogelvlinder overwintert in een blad van de kamperfoelie, daarom is gekozen om de kamperfoelie eerder over te plaatsen dan gedurende de kap. De rupsen en eitjes zijn namelijk gemakkelijker over te plaatsen dan de kwetsbare poppen in de winter. Daarmee leidt het loskoppelen van de verplaatsing van de kamperfoelie van het kapmoment van het Sterrebos niet tot andere negatieve effecten op de kleine ijsvogelvlinder dan waarvoor reeds ontheffing is verleend. Daarnaast geeft aanvrager aan dat kamperfoelie uit het Sterrebos alleen mag worden verplant als de wortels niet te veel verstrengeld zijn met boomwortels om bij verplaatsing de bomen niet te veel te beschadigen. De wijziging van het tijdstip/werkwijze vormt dan ook geen gevaar voor de gunstige staat van instandhouding van deze soort.

4.3.16 Nieuwe kamperfoelie planten (voorschrift 24.a)

Aanvrager verzoekt om ook nieuwe kamperfoelie in juli te mogen planten. Ter aanvulling op de compenserende maatregelen voor de kleine ijsvogelvlinder zijn bij het overplaatsen van de bestaande kamperfoelie in juli 2021 ook alvast drie nieuwe kamperfoelie planten aangeplant op de locatie van overplaatsing. Dit heeft tot doel de mogelijk negatieve effecten te beperken van de mogelijke uitval van de bestaande kamperfoelie na overplaatsen. Indien dit gebeurt, dan is nieuw aangeplante kamperfoelie beschikbaar voor de rupsen. Daarmee leidt deze wijziging niet tot een negatief effect op de kleine ijsvogelvlinder en vormt deze extra maatregel geen gevaar voor de gunstige staat van instandhouding van deze soort.

4.4 Extra opgelegde voorschriften door Bevoegd Gezag

In het wijzigingsverzoek en de aanvullingen daarop van aanvrager worden extra maatregelen benoemd die aanvrager gaat treffen. Aanvrager heeft voor deze extra maatregelen echter geen voorstel gedaan voor wijziging van de ontheffing. Bevoegd Gezag vindt het echter noodzakelijk om deze maatregelen vast leggen in voorschriften of bestaande voorschriften aan te passen, zodat deze maatregelen ook daadwerkelijk uitgevoerd worden. Daarnaast heeft Bevoegd Gezag een aantal aanvullingen gedaan waarvan Bevoegd Gezag het noodzakelijk vindt dat deze uitgevoerd worden.

4.4.1 Aanplant compensatiebos bij herstelmaatregelen (nieuw voorschrift 14.v)

Aanvrager geeft aan dat ze bij de herstelwerkzaamheden van de aanplant van het compensatiebos (dat voor een groot gedeelte uitgevallen is) oudere vegetatie toepassen van minimaal één groeiseizoen ouder dan aangeplant en uitgevallen in 2021. Dit ter voorkoming van het verlies van de ontwikkeling van het bosplantsoen. Dit betreft alleen de hoogstamfruitboomgaard (voorschrift 14.g) en het haagbeukenessenbos (voorschrift 14.j, k, l en m).

4.4.2 Bijvoeren met valfruit (nieuw voorschrift 14.w)

Aanvrager geeft aan dat ze in de hoogstamfruitboomgaard bij gaan voeren met valfruit van elders, zodat de foeragerende das de komende jaren toch voldoende voedsel heeft, ondanks dat een kleinere maat bomen aangeplant is dan voorgeschreven in de Wnb ontheffing van 1 juni 2021.

4.4.3 Herstel beschadigd bodemleven (nieuw voorschrift 14.x)

Aanvrager geeft aan voor het herstel van het bodemleven van het compensatiegebied, na de kap van het Sterrebos, strooisel van de gekapte bomen te verplaatsen naar locaties waar beschadigingen van het bodemleven zijn vastgesteld. Vindt de kap van het Sterrebos niet plaats voor 28 februari 2022, dan moet aanvrager voor 1 april 2022 aan Bevoegd Gezag een voorstel doen hoe het beschadigde bodemleven dan wel hersteld wordt.

4.4.4 Verwijderen nest buizerd (aanpassen voorschrift 15.c)

In 2021 is een mogelijk nest van de buizerd aangetroffen. Het nest van een buizerd is in de provincie Limburg niet jaarrond beschermd, buizerd is een zogenaamde Categorie 4-soort. Het betreft nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. De functionaliteit komt niet in het geding, aangezien er voldoende leef- en foerageergebied behouden blijft. Het nest kan onder voorwaarden verwijderd worden zonder dat verbodsbepalingen overtreden worden.

4.4.5 Extra controle op vroeg broedende vogels (nieuw voorschrift 15.j)

Als de kapperperiode wordt verruimd tot en met 28 februari 2022, dan is er een kans dat er vroeg broedende vogels in de te kappen bomen aanwezig hier. Hier moet voor de kap van het Sterrebos en gedurende de kap extra op gecontroleerd worden door een ter zake kundig ecooloog. Worden vroeg broedende vogels aangetroffen, dan moet gehandeld worden conform de al verleende ontheffing van 1 juni 2021.

4.4.6 Kap bomen na ophangen exclusion flaps (aanpassen voorschrift 17.c.8)

Bevoegd Gezag vindt het belangrijk om te benadrukken dat de kap van de bomen pas plaats kan vinden nadat alle bomen gecontroleerd zijn en zo nodig ingepakt zijn met folie en/of exclusions flaps aangebracht zijn. Om deze reden wordt toegevoegd dat het gaat om de kap van alle ingepakte en behandelde bomen.

4.4.7 Extra schouw betreffende al aangebrachte folie op de bomen (nieuw voorschrift 17.j)

De Zoogdiervereniging adviseert om regulier te controleren of de genomen maatregelen betreffende het inpakken van de bomen met folie nog altijd effectief zijn, als voorwaarde voor de verruiming van het kapvenster. Bevoegd Gezag vindt het ook noodzakelijk dat hierbij de exclusion flaps worden gecontroleerd.

4.4.8 Controle op verblijfsplaatsen vleermuizen voor kap (nieuw voorschrift 17.k)

Aanvrager geeft aan dat bomen met mogelijke verblijfsplaatsen van vleermuizen of beschadigde folie voor start van de kap van het Sterrebos gecontroleerd worden, en dat op basis van de dan aangetroffen bevindingen (wel/mogelijk/geen verblijfsplaats) per boom aangegeven wordt volgens welke voorschriften deze gekapt moet worden. Alle ingepakte bomen moeten neergelaten worden en op de grond voor verzagen endoscopisch gecontroleerd worden.

4.4.9 Vleermuiskasten oud-hout eilanden (aanpassen voorschrift 18.q)

Aanvrager geeft aan de extra vleermuiskasten in elk van de oud-hout eilanden vóór het broedseizoen 2022 (dus voor 1 maart 2022) op te willen hangen.

4.4.10 Monitoring das met camera's (aanpassen voorschrift 19.a.1 en nieuw voorschrift 19.g en 9.h)

Aanvrager verzoekt om de monitoring met camera's en veldbezoeken intensiever in te zetten om zo het gebruik van de dassenburcht en de kunstburchten te kunnen bepalen, en daarmee een keuze te kunnen maken voor het wel/niet uit voeren van werkzaamheden met betrekking tot de das. Er wordt gedurende een langere periode gemonitord en op meerdere locaties. Deze monitoring moet leiden tot een voorstel voor vervolg dat beoordeeld wordt door Bevoegd Gezag en de Zoogdiervereniging en waar Bevoegd Gezag uiteindelijk akkoord op moet geven.

4.4.11 Bijvoeren bij kunstburchten das (nieuw voorschrift 19.f)

Aanvrager geeft aan maatregelen te treffen om het ontdekken en in bezit nemen van de nieuwe kunstburchten te stimuleren. Hiervoor worden bij deze burchten kleine hoeveelheden voer (valfruit en mais) aangebracht om de plek nog aantrekkelijker te maken voor de dassen.

4.4.12 Overplaatsen kamperfoelie (nieuw voorschrift 23.c en 23.d)

Aanvrager geeft aan dat voor de kap van het Sterrebos de kamperfoelie opnieuw gecontroleerd wordt op de aanwezigheid van de kleine ijsvogelvinder. Indien mogelijk wordt tijdens de kap nog extra kamperfoelie verplaatst.

4.4.13 Planten nieuwe kamperfoelie (nieuw voorschrift 24.c)

Aanvrager geeft aan dat de wilde kamperfoelie van voorschrift 23 onderdeel a niet verplaatst is naar het compensatiegebied zoals voorgeschreven. Dit voorschrift was echter bedoeld om het compensatiegebied geschikt te maken voor de kleine ijsvogelvinder. Om deze reden legt Bevoegd Gezag als extra voorschrift op dat er 50 nieuwe wilde kamperfoelie planten aangeplant moeten worden in het compensatiegebied.

4.5 Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis, ingekorven vleermuis, das, levendbarende hagedis en kleine ijsvogelvinder

4.5.1 Andere bevredigende oplossing

Locatie en inrichting, werkwijze en planning

Voor deze afwegingen wordt verwezen naar de op 1 juni 2021 verleende Wnb ontheffing met zaaknummer 2021-202066 en kenmerk DOC-00155986.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en planning wordt, ook met de aangevraagde wijzigingen, schade aan de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis, ingekorven vleermuis, das, levendbarende hagedis en kleine ijsvogelvinder zoveel mogelijk voorkomen. Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.5.2 Belang

De ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

- voor de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis, ingekorven vleermuis: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor de das, levendbarende hagedis en kleine ijsvogelvinder: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor de das, levendbarende hagedis en kleine ijsvogelvinder: in het belang van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Voor de onderbouwing van deze wettelijke belangen wordt verwezen naar de op 1 juni 2021 verleende Wnb ontheffing met zaaknummer 2021-202066 en kenmerk DOC-00155986.

4.5.3 Staat van instandhouding

Vleermuizen

Voor de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis en ingekorven vleermuis wordt verwezen naar de op 1 juni 2021 verleende Wnb ontheffing met zaaknummer 2021-202066 en kenmerk DOC-00155986.

Ondanks de verruiming van de kapperiode en de wijziging van mitigerende maatregelen, is het aannemelijk dat bovengenoemde vleermuissoorten in (de omgeving van) het plangebied aanwezig blijven, het plangebied kunnen bereiken, er verblijfplaatsen vinden en kunnen foerageren. Daarmee wordt er, ook met de wijzigingen, geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te laten voortbestaan. Een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten kan worden uitgesloten, mits gewerkt wordt conform de voorschriften.

Das

Voor de staat van instandhouding van de das wordt verwezen naar de op 1 juni 2021 verleende Wnb ontheffing met zaaknummer 2021-202066 en kenmerk DOC-00155986.

Ondanks de verruiming van de kapperiode en de wijziging van mitigerende maatregelen, is nog steeds geborgd dat de functionaliteit van het plangebied voor de das niet in het geding komt. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat dassen worden gedood of worden verwond. Op grond van de ruime en aaneengesloten verspreiding van de das in Limburg is het aannemelijk dat de soort in (de omgeving van) het plangebied aanwezig blijft. De gunstige staat van instandhouding van de das komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de voorschriften.

Levendbarende hagedis

Voor de staat van instandhouding van de levendbarende hagedis wordt verwezen naar de op 1 juni 2021 verleende Wnb ontheffing met zaaknummer 2021-202066 en kenmerk DOC-00155986.

Ondanks de verruiming van de kapperiode en de wijziging van mitigerende maatregelen, is nog steeds geborgd dat de functionaliteit van het leefgebied van de levendbarende hagedis niet in het geding komt. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt zoveel mogelijk voorkomen dat levendbarende hagedissen worden gedood of worden verwond. Het is aannemelijk dat de soort in (de omgeving van) het plangebied aanwezig blijft. De gunstige staat van instandhouding van de levendbarende hagedis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de voorschriften.

Kleine ijsvogelvliinder

Voor de staat van instandhouding van de kleine ijsvogelvliinder wordt verwezen naar de op 1 juni 2021 verleende Wnb ontheffing met zaaknummer 2021-202066 en kenmerk DOC-00155986.

Ondanks de verruiming van de kapperiode en de wijziging van mitigerende maatregelen, is nog steeds geborgd dat de functionaliteit van het leefgebied van de kleine ijsvogelvliinder niet in het geding komt. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt zoveel mogelijk voorkomen dat kleine ijsvogelvinders worden gedood of worden verwond. Het is aannemelijk dat de soort in (de omgeving van) het plangebied aanwezig blijft. De gunstige staat van instandhouding van de kleine ijsvogelvliinder komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de voorschriften.

Conclusie

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis, ingekorven vleermuis, das, levendbarende hagedis en kleine ijsvogelvlinder in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.6 Conclusie

4.6.1 Habitatrictlijnsoorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrictlijnsoorten biedt ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis en ingekorven vleermuis voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5, Wnb.

4.6.2 Andere soorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van andere soorten biedt ten aanzien van de das, levendbarende hagedis en kleine ijsvogelvlinder voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.10, Wnb.

4.6.3 Overige en zorgplicht

Het is mogelijk dat in het plangebied andere, dan uit de onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.